

Charles in Mary Lamb

ZGODBE PO SHAKESPEARU

Domače branje

O KNJIGI

PISATELJA: Charles in Mary Lamb

ZALOŽBA: Založba Karantanija

LETO IZADAJE: Ljubljana, 1995

ILUSTRATORJI: J. H. Bacon, Harold Copping in Arthur A. Dixon

SPREMNA BESEDA IN PREVOD: Igor Majaron

O PISATELJU

William Shakespeare

William Shakespeare se je rodil 23. aprila 1564 v Stratfordu ob Avonu, majhnem mestecu v pokrajini Warwickshire severno-zahodno od Londona in južno od Birminghama. Stratford je danes pomembno gledališko mesto.

Njegov oče je bil sprva ugleden in bogat meščan. Bil je lastnik treh ali štirih hiš. William je bil najstarejši izmed osmih otrok. Leta 1593 stopi Shakespeare javno v takratni londonski literarni svet. Shakespeare je pri Angležih najodličnejši zastopnik komedij in tragedij. To pričajo veseloigre Gospoda iz Verona, Komedija zmešnjav, Konec dober, vse dobro in Beneški trgovec ter tragedije Richard II,

Richard III, Henrik IV, Kralj John, Romeo in Julija... V letih prvega velikega literarnega vzpona pa ga je v zasebnem življenju pretresla smrt enajstletnega sina Hamnetha. Shakespeare je umrl na svoj rojstni dan 23. aprila 1616. Med sedemintridesetimi Shakespearovimi dramatskimi deli je tragedija Hamlet najpopularnejša tako pri občinstvu, kot pri igralcih. Napisal jo je v svojem 36-em letu, ko je imel za seboj že 22 dramatskih del. Zastopniki klasicistične dramaturgije so mu očitali, da so zgradbe njegovih del slabe ali vsaj ohlapne in brez vsakega reda.

NEKAJ MISLI WILLIAMA SHAKESPEARA:

Ljubi vse, zaupaj le nekaterim, ne škodi nikomur!

Mreža našega življenja je stkana iz mešanega prediva, dobrega in slabega skupaj.

Lepota izziva tatove bolj kakor zlato.

Kratkost je duša duhovitosti.

Strahopetci umrejo mnogokrat pred smrtjo; hrabri okusijo smrt le enkrat.

HAMLET

Dogaja se na Danskem, ko sta še vladala kraljica Gertruda in kralj Hamlet. Hamletov brat Klavdij ga je iz ljubosumja ubil in se poročil z njegovo ženo. Dobil je vso njegovo premoženje ter oblast, saj še je bil sin Hamlet še premlad, da bi ga nasledil.

Klavdij laži ni mogel dolgo skrivati, saj je sin odrasel in izvedel resnico o očetovi smrti. Hamletu pride na uho govorica, da se je vojakom na straži pred palačo že dve ali tri noči zaporedoma točno opolnoči prikazal duh, ki je bil čisto podoben njegovemu očetu. Vsi vojaki so to prikazen videli tudi Hamletov najboljši prijatelj Horacij. Neke noči se odloči Hamlet, da bo sodeloval pri straži palače. Ko se duh prikaže prosi Hamleta, da pride z njim. Duh ga je prosil, da ubije svojega očima Klavdija. Hamlet ni čisto prepričan, če bi to stori, zato se hoče najprej prepričati, če to drži, da je Klavdij ubil njegovega očeta. Zato na dvor povabi igralce, ki bi zaigrali kako je nek moški ubil svojega brata, medtem Hamlet opazuje kaj bo Klavdij storil med igro. In res njegov očim se je vstal in zapustil dvorano in za njim še Gertruda. Hamletov sin se odloči, da pove mami resnico. Med pogovorom se strašansko skregata z mamo. Kralj Klavdij prosil Polonija naj se skrije za zaveso in prisluškuje pogovor. Med preprirom vstopi v sobo kralj in začne se velika zmeda, saj Hamlet po pomoti zabode Polonija z nožem.

Kralj Klavdij pošlje Hamleta na angleško, kjer bi ga njegovi spremljevalci ubili. Ker pa Hamlet pobegne smrti se vrne nazaj na Dansko, kjer ga čaka žalostna novica

saj je umrla njegova ljubezen Ofelija. Nato pa pride še Leart, da bi maščeval smrt svojega očeta Polonija. Leart izziva Hamleta na dvoboj. Klavdij da Polonijevemu sinu zastrupljen meč, če pa Leart ne bi premagal Hamleta je pripravil zastrupljeno čašo, da bi se Hamlet po dvoboju odžejal. V dvoboju zamenjata meča. Hamlet ne umre takoj, zato prestol izroči norveškemu kraljeviču Fortinbrasu. Nato pa še umre kraljica saj je izpila požirek iz zastrupljene čaše.

DELO JE: tragedija ali žaloigra

OZNAKA OSEB

HAMLET: Je občutljiv, najvažnejša mu je notranjost ljudi. Zelo ljubi svojega očeta, zato ga njegova smrt zelo prizadene. Materi zameri poroko s stricem. Zave se, da na dvoru vlada hinavščina. Spoštuje le umorjenega očeta nad materjo je zelo razočaran. Očita si strahopetnost, neodločnost in brezčutnost. Je tudi zelo kompliciran človek. Nadzor nad seboj je izgubil le ob pogovoru z materjo. Je duhovit in samokritičen. Je plah človek.

KLAVDIJ: Je brezčuten človek, je tudi spreten govornik. Zna se dobro prilizovati (vidi se prilizovanje Hamletu). Kljub vsemu pa ima slabo vest, muči ga umor svojega brata Hamleta. V knjigi opazimo tudi, da je ponekod tudi prizadet. Njegova podlost se opazi tudi ko z Leartom načrtujeta smrt Hamleta.

GERTRUDA: Ob moževi smrti ni preveč prizadeta, je brez lastne volje, podrejena Klavdiju. Nastopa z materinsko skrbjo do Hamleta. Njena vloga v umoru ni v celoti razjasnjena. Resnico šele spozna pred smrtjo.

POLONIJ: Je dvorni svetnik. Izkaže se kot človek, ki vse ve oz. ima na vse odgovor. Je stvaren človek, ki s čustvi noče imeti opravka. Pozna le življenska pravila. Je pretkan, hinavski, potuhnjen do vse ljudi.

LEART: Zelo skrben do sestre, svari jo pred Hamletom. Po očetovi smrti ga razjeda žalost in srd ter ga dela nepremišljenega in maščevalnega. Je človek dejanj.

OFELIJA: Je zelo navezana na brata, spoštuje njegove nasvete. Deluje bistro in odrezavo. Je zvesta hči, ki sledi očetovim nasvetom. Ne razume Hamleta in zato mu ne nudi podpore. Je brez lastne volje, krhka.

MOJE MNENJE

Veliko sem že razmišljala o tej zgodbi in ugotovila sem, da bi enako ravnala kakor Hamlet, menim, da je ravnal z razumom (saj so mu umorili očeta, in to še njegov očim). Mogoče bi pred tem dobro razmislila, kaj bi storila. Saj imam takšen občutek, da Hamlet ni dobro vedel kaj bi storil. Verjamem, da pa je bilo njemu lažje saj je bilo v tej zgodbi malo domišljije, saj ko je bil Hamlet v dvomih mu je duh očeta pomagal.

Opazila sem tudi da v teh zgodbah nastopajo premožni ljudje. Knjiga mi je bila zelo všeč. No, moram priznati, da sem na začetku mislila kakšna dolgočasna bo ta knjiga, a sem ugotovila, da je zelo zanimiva. Mary in Charles sta poenostavila zgodbe, da so nam bolj razumljive in moram priznati, da jima je to dobro uspelo.